



ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA
Aquest número 10 cts. per tot Espanya
NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

La vaga de l'art textil

Dilluns es declararen en vaga a la nostra ciutat els obrers de l'art fabril. Teixidors i contramestres abandonaren el treball i nombroses fàbriques de Sans i Sant Martí van cessar en la seva activitat. El nombre de vaguistes, segons les dades oficials, pujava dilluns a 2.000 del sexe femení i a 1.500 del sexe fort. El motiu de la vaga fou la reforma de l'horari, que els obrers no accepten. Segons el nou horari, els treballadors han d'entrar a les fàbriques mig hora més aviat i han de sortir mig hora més tard. Les autoritats i els patrons diuen que això és per a recuperar el temps que es perd amb la setmana anglesa i amb les festes d'entre setmana. Però els treballadors consideren la reforma com una infracció de la jornada de vuit hores.

Elogi de l'escombriaire

Un ciutadà, que diu que ha llegit el meu darrer llibre "La ascensió de Maria Magdalena", m'anomena l'escombriaire de la literatura. "Heu recollit—m'escriu—tota la brutícia del districte V, n'heu fet una toia monstruosa i l'ofereu amb morbosa delectació als vostres llegidors." No sé si aquest senyor que això escriu, té raó. Potser sí que en tingui. De totes maneres, jo li vull dir a aquest cavaller quatre veritats o, si vostès volen, quatre fàstigs. Hi ha una cosa que put més que les clavegteres, i és l'ànima dels tartufes, que fan la porqueria i després es tapen el nas quan pas-

sen els carros de la neteja pública. L'escombriaire, senyor meu, no és escombriaire per amor a la brutícia, sinó per amor a la netedat i a la vida. L'escombriaire no produeix les escombraries. Les escombra. Les aparta del nostre costat. Les allunya dels nostres ulls. Ell produeix neteja, bellesa, salut, higiene, claredat, respiendor, llum. Hem d'estimar els que ens renten la cara, els que ens renten els carrers. Si no fos per ells, ens asfixiaríem. Les modernes ciutats sembliarien femiers. Fins a la brutícia mateixa podem fer petons, perquè demà serà pari i relluirà com el sol en el suc del raim i en les galtes de la poma. La podridura social és el fosfat, és l'adob sobre el que vegeta i estenen al cel llurs ales els arbres del pensament. Hom ha de reivindicar l'escombriaire. Hom ha de reivindicar l'adob. Si fóssim justos, nomenaríem l'home del cabàs i el carro primer magistrat de la ciutat. Perquè sense ell, aquesta fóra inhabitable, fóra un estable d'Augies; la peste de la devastaria. Però l'escombriaire és un home humil i renúncia de bon grat a tots els honors. L'escombriaire no té pretensions. Sap que ell és necessari, sap que fa bé, viu modestament del seu treball i amb això s'accontenta. No pren nota dels escarafalls dels fàrbitges. Ja s'apaivagaran. L'art és com el vellut. Com més pudor fa, és més bo. Com més farum fa d'humanitat, s'entén. Fins ara la literatura era el saló de ball dels rics. Ja és hora de què comenci a ésser l'hospital dels llitjats, l'acta notarial del dolor dels pobres. Fins la Revolució, l'aristocràcia era la mestressa de la novel·la, com del demés. Amb la Revolució Francesa entrà la burgesia al llibre i al teatre. La Revolució Russa ha fet del proletari el protagonista del nostre temps. Sense pedanteria i en resum i per acabar. Jo, escriu més per a aprendre jo, que per a ensenyar i donar lliçons als altres; més per a aconsolar-me i perfeccionar-me jo mateix i aclarir les meves idees, que per a dirigir i aconsellar el proïsme.

ANGEL SAMBLANCAT



MALS SIMPTOMES

—Ai, quin estiu més dolent passaràs, Anglaterra!

GATADA

L'Alcaldia va donar l'ordre de què fossin retirats de tots els mercats els gats que corren solts per dits indrets. L'"Associació Protectora d'Animals" posà el crit al cel, protestant de dita mesura (que nosaltres trobem del tot encertada.) Tota aquesta gent que sent compassió pels animals, és incapaç de sentir amor al pròxim. I no ho diem per gust; doncs vàrem anar al Mercat de Sant Antoni a rebre impressions i podríem comprovar que algunes "gateres" portaven viandes fregides per als seus gats preferits. (Cada "gatera" té el seu gat.) A aquestes mateixes "gateres" que compren vianda per als gats, si se'ls hi acostava una pobra dona i els hi diu que té gana, que el que compra per al gat, ella s'ho menjaria de bona gana, se la miren amb despreci i l'ensorguen amb un regany. Altrament, no recullen els gossos perduts? Per què no recollir els gats, també? Aquesta "Associació Protectora d'Animals", no sabem, encara, que hagi fet res a favor de cap persona.

Nosaltres sabem d'una senyora casada, d'uns vint-i-cinc anys, que va morir a causa d'una mossegada de gat. Deixà una nena de set anys sense mare, el seu marit vidu i a la seva mare sense filla. Aquesta tragèdia de família no val més que tots els gats? Altrament, matem galls, gallines, porcs, bous i altres animals, doncs, per què protestar si es mata algun gat? El que vulgui gats, que els tingui a casa seva, però fort amb els gats abandonats.

A. E.

LA VIDA A LES RURALIES

ESCOLES

Fixem l'esguard comarca endins de nostra contrada i amb el cor adolorit sols veurem agermanats l'apatia, l'indiferentisme, baixes i mesquines passions, ensenyorides dels seus ciutadans, que els absorbeixen les facultats mentals.

La general preocupació és criticar l'actuació d'altri, titllant-lo de fanàtic o neurastènic, si hi ha alligü que porti dintre el seu pit la flama immaculada d'una ideologia i en fa ús en tots els seus actes, com també és burlat i escarnit si llança alguna iniciativa per al millorament col·lectiu o individual.

A aquests desgraciats, d'ideals no els en parlem; no us escoltaran; diuen que tant valen els blancs com els negres i que de les idees ningú no en viu. No els digueu res de millores i avenços dintre la localitat. Contesten amb una vulgaritat poca-solta o bé amb algun altre estirabot per l'estil.

Es una mostra real i veritable dels defectes que pateixen nostres villes, el poc interès i entusiasme que hi ha per a la creació d'edificis escolars, de què tan mancats ens trobem. La majoria de pobles fan servir per a escoles sales esquifides, sense ventilació, llum ni "confort", que no reuneixen condicions higièniques.

No us sembla que una obra de tanta utilitat hauria de despertar les fibres de la sensibilitat als homes més allunyats de tota manifestació d'enaltiment i cultura? On són els patriotes, la generositat dels poderosos per a donar el seu concurs a una tasca tan eficaç? Pel bon nom i prestigi de tots, s'imposa el deure de despellar-nos de miserietes i petiteses i altres ridiculeses que ens avergonyeixen, despertant a la llum de la veritat.

Englobem nostres esforços i energies, amb l'esguard fixat en una causa redemptora, i enllaçats nostres pensaments, treballem amb tot l'entusiasme per a alçar triomfal i majestuós un monument a la cultura, que tingui cara i ulls, que no ens avergonyeixi, que digui qui som nosaltres, ben alt, per tot arreu. Un edifici on els tendres infants respirin aires saturats de vida i salut, que tingui extensos jardins on canti l'ocellada, on pugui expansionar-se on beguin i amin la vida i la mare Natura i puguin sentir-se més humans.

JOAN APÓSTOL

Abel Velilla en llibertat

Diumenge, a les onze del matí, fou posat en llibertat l'advocat Abel Velilla, que feia pocs dies havia estat detingut governativament.

Els amics, que, enterats de la sortida d'En Velilla l'esperaven a la porta de la Presó, l'acompanyaren fins a casa seva.

La detenció d'En Velilla ha estat, sortosament, curta, i no cal dir quant ens en alegrem.

El món prou és bonic, però...

Es diumenge. En els graons de la porta principal de l'església, unes desferres humanes, amb veus llastimoses i hipòcrites pidolen una almoïna per l'amor de Déu a cada un dels concurrents al "temple dels senyors". Aquests passen encarcerats i majestuosos amb una ganxota de repulsió i fàstic en els llavis per entre mig d'aquells parracs bruts i maldorants. Els pidolaires resten defraudats, i de baix en baix resen una maledicció per aquells fervents adoradors del Màrtir del Gògota. Hi ha, però, un marrec, també captaire, que segurament és l'únic que es creu sobradament afavorit amb la contemplació d'aquella espèrrant i esplèndida exhibició de cames i cuixes de què fan gala, tant com de la seva devoció, aquella triada parròquia de la casa santa.

Dintre del sagrat temple, on l'ambient és enrarit de mil olors diferents, després d'aquell "humilíssim" remat del Senyor, va arrenjerant-se els devots amb remor de cadires i trepig de sabates noves.

A la trona, un reverend s'esgargamella, mentre espia a tots costats de la nau, segurament l'atenció dels fidels al seu sermó. Aquest és de moral pura; parla de la humilitat, de la bondat, de la caritat, de la tendresa, de la pietat, de l'amor sant, de la fe religiosa, de la puresa de les ànimes, de la santedat... Senyala els camins de la resignació i el sacrifici, camins seguint els quals s'aconsegueix un cel de glòria eterna. Aconsella el despreci per les coses del món: la riquesa, els bons menjars, els plaers de la carn, el luxe del vestir, les joies, l'or, l'argent... vans oripells, enemics de la salvació de l'ànima. "Siguen humils i sereu grans; féu caritat a qui la necessiti, sense mi-

rar qui pugui ésser el favoregut. Seguiu les petjades d'Aquell que ho donà tot als altres, inclús la vida..."

La veu del predicador es fa en aquest punt d'allò més convincent, sembla talment com si ell estigués disposat a fer el que diu.

Els oients, aquell ramat d'ovelles perfumades amb qualque moltó d'ulleres d'or i abundants anyells blancs de pois d'arròs, aquella "bona societat" allí reunida que viu a pois sobre les espatlles d'uns quants impius per a no contradir les ensenyances del Just. "guanyamàs el pa amb la suor del teu front" (ells es mengen el pa que cap esforç els costa i deixen les engrunes, quan en queden, per a aquells que el suen per a guanyar-lo); i aquells anyellets inofensius que, apart els esforços fets per a assolir ballar amb tota perfecció el "charleston", segueixen ja les petjades, però no les de Crist crucificat, sinó les dels seus pares que van diàriament a nodrir-se de moral en el temple dels capellans; aquell agrupament d'hípocresia viva que aspira a un cel de glòria eterna després de gaudir d'una terra curulla de benestar, essent bons tots els mitjans per a assolir-lo... escolta al reverend sense immutarse, mentre brillen damunt seu aquelles joies execrables per l'orador, unint-se els seus reflexos amb el respirar de l'or i argent dels altars i de les imatges del temple, símbols acabats d'aquelles gents que, segons la sagrada història, moriren miserables amb el cor i les carns llatzerades i amb ni tan solament un trist parrac per a cobrir la seva misèria.

S'ha acabat el sermó. Els devots desfilen. A fora, l'aire és tebi, transparent, saturat d'aromes de primavera. Els pidolaires comencen de nou amb la seva salemà i els fidels del Senyor amb la seva aversió acostumada. El capellà passa i saluda afable el seu ramat vestit de seda. Les campanes, enfollides, repiquen a festa. El sol lluu esplendorós i alegre, i els ocells des de les verdes copes d'uns arbres propers, canten al sol, a l'aire, a la Vida, un himne gloriós.

I bé, si, el món prou és bonic; la humanitat que l'hàbita, però, és una porqueria.

B. GALLARD.

L'assemblea general del Centre de Dependents

Dilluns, a les tres de la matinada, segons la nota facilitada per la policia, acabà al Centre de Dependents l'escrutini de l'elecció de nova Junta directiva.

En sotmetre el president a l'aprovació de l'assemblea la reforma del reglament, un soci demanà que es procedís a la votació per articles. La presidència s'hi oposà.

Es posà a votació després la llista de la nova Junta directiva, triomfant la candidatura presentada per l'actual Junta.

Igualment s'aprovaren les modificacions introduïdes en el reglament.

Aquesta—repetim—és la versió oficial de l'ocorregut diumenge al Centre de Dependents.

Retallem de "El Día Gráfico": "Un editorial de "El Sol". El Centro de Dependents del Comercio y de la Industria de Barcelona.

Madrid, 15.—"El Sol" publica la siguiente editorial, intervenida por la censura:

"Con muchísima serenidad y sin discutir el derecho que tenga el Poder público de imponer a una Sociedad una Junta directiva no elegida por ella, dándola por legítima si se quiere,

re, otorgando también en un momento que el Centro de Dependents del Comercio y de la Industria de Barcelona, o es, una Sociedad perniciosa a la que es necesario vigilar y aun disolver, si es preciso, hemos de advertir en conciencia, que en estos momentos está intentando algo que no tiene ni sombra de legitimidad jurídica.

El Consejo Directivo actual, constituido por individuos del Sindicato Libre, quiere reformar los estatutos del Centro, para que pertenezca éste a dicho Sindicato y para que en caso de disolución, sus bienes, que ascienden a un millón de pesetas, pasen a la Caja de los Sindicatos Libres.

Con apariencia de respeto al reglamento, acude el Consejo a la votación de los socios.

Escrúpulo de Micutz y Zapirón, con el asador famoso, pero acuerda contra el reglamento que el socio que no vote, será dado por conforme con lo propuesto.

Este es el capón. En primer lugar, este procedimiento no es, ni puede ser nunca legítimo, si con anterioridad no consta en el reglamento, ley de la Sociedad.

Por último, aunque todo esto fuera perfectamente legal, no fué ingresar en un sindicato, el fin para que fué fundado el Centro".

Una jornada a muntanya

Encara parpellejaven els darrers estels, i tot just damunt la badia de Roses començava a alçar-se una claror rogenca, quan vaig posar la sella al cavall—una bèstia seriosa, entenimentada i sense vicis, que havia comprat, pel doble del seu valor, a un gitano que havia passat a millor vida, vull dir, a frare captaire—, vaig empassar-me un glop de cafè, encendre una cigarreta d'aquest tabac espanyol que, fumant al matí, us mareja per a tot el dia, i a la nit us priva de dormir tota la nit, i, muntanya amunt manca gent; que això del metge, diu el folklore, després de menjar, és la primera necessitat. Es clar que no tothom s'ho creu, ni jo tampoc; però, què voleu fer-hi? Només faltaria que cadascú digués el que veritablement pensa! De què haurien servit els estudis, les esglésies, les forces vives i les altres, etc., i tants segles de civilització?...

Tornant-hi: a mesura que anava pujant la costa d'aquella afrau pirinenca, dubtava d'entornar-me'n a la llar de casa, o al llit, o tirar endavant. Bufava un tramontanal com només coneixen els que han corregut la frontera, per aquesta part rossellonenca, encara que embolicallat en el meu abrigo, m'aconhortava pensant que el vent de França no pot portar cap mal; també rumiava que, a la tornada, potser podria perjudicar-me el sistema nerviós, i els altres, la massa tranquil·litat atmosfèrica...

Però, al cap i a la fi, no tenia gran pressa, i en una mena de recés, vaig determinar reposar. Vaig deixar lliure el meu cavall, i a la poca estona de seure jo, protegit d'una balma natural del terreny, em va semblar que tot s'enfosquia als meus voltants...

Dessota una acàcia hi albïro un home que, tot sol, fa unes contorsions, i figures, i ximpleries, les més estranyes. Però el certament estrany és ell i tot l'aspecte seu. De cap a peu està encaixat dins una "armadura" de no sé quin tens; amb una mà aguanta un tros de llança rovellada, i amb l'altra, les cobertes d'un llibre que, al seu temps, devia ésser una Bíblia. Amb els seus saltirons i bestieses, tot ell promou una fressa de llaua esquerdada

que em fa tapar les orelles... I comença el diàleg:

Jo.—I, bé, mestre, com va tot això? Que no us trobeu bé?

Ell.—De primeral! I vós, què? També heu rebut? Teniu, us convido; és de marca. (Ofertint-me un flascó petit.)

—Mercès. En voleu d'aquest? (Ofertint-li la capsa de rapé.) Es una costum clerical, quasi obligatòria, avui...

—Imbecil! (Pausa.) I, doncs, què? Com va la "Santa Hemmandad"? I En Sanxo, què fa per la "ínsula"? I Dulcinea encara fa cites? Que és gran Europa!

—Cada dia més!... Però...

—Ara comprendreu si els molins de vent eren gegants o no ho eren. I si els ramats no eren exercits o ho eren, com jo deia... I l'entrellat de tantes i tantes aventures, que en parlaríem tot avui. Em voleu creure? Féu la vostra via i la vostra feina i deixeu-me assajar tranquil l'últim pas del "charleston". Ah! Escolteu: Heu vist, per aquella vessant de muntanya, algun "cuadrillero" que em seguis el rastre?

—No; però, que n'heu feta alguna?

—Sí, "Voto a...!" Ésser "Alonso Quijano el Bueno!" "Valame Dios!" Com s'ha tornat el món!

—Parleu bé, si us plau... que, qualsevol pot dir que està segur!

—Parlo millor que vós. I, si no, escolteu-me: Aneu tots plegats a fer p.....!

I, engegant en l'aire el llibre, la ferramenta i la llança, i, mostrant-me de nou el seu flascó petit i misteriós, aquell home singular fa una rialla estranya i desapareix, fent cabrioles, en direcció de la frontera, que és aprop...

Amb el cap pesat, els ossos adolorits i un humor insuportable, em desporto quan el sol va a cigar-se. El meu cavall m'espera pacient; me'n vaig a fer l'obligació. Complerta aquesta, poc a poquet, m'adreço al meu domicili, ensopit, cruixit i sense pensar res del meu original penombre... Que en treuria? Al cap i a la fi, me'n torno cap Espanya, la noble terra de D. Quixot.

MORLIUS

PROCESSIONS

Es la vuitada del Corpus de les boniques que hi han; car els dies són magnífics, surten trampes i gegants i pendons de tota mena que en sa marxa triomfal, passen per carrers i places, amb molts ciris al davant i una música al darrera que toca sense parar. El curs tot ple de domassos, els carrers, de vianants, que formen dues fileres i a la processó fan pas; els batcons curulls de noies i de jovenets mudats que es tiren mil serpentines de colorines llampants. Aquella olor de ginesta i clavells escabellats, i roses esbadiellades i de cera a mig cremar, que per els maris es fica i fins fa rodar el cap, des de menut que m'agrada, i encara més, veure els flams d'aquelles atxes gruixudes que passen llengotejant, com si anessin fent llengotes als badocs afilerats, o bé els senyors que les duen, i van d'allò més "xarmants", amb el pit ple de medalles que donen goig de mirar. Oh, la vuitada del Corpus! No n'hi un altra de tan gran, de tan vistosa i alegre, que plagui tant als infants, que per veure l'ou com balla, de cireres enroïllat, fins no anirien a estudi, si no fos festa cabdal. Després de la cap vuitada, torna la normalitat d'aquella vida ensopida que a tots ens fa badallar: els gegants se'n van a casa a amagar-se per un any; les trampes també es retiren de tota publicitat; els pendons, com que no poden tots a l'hora rumbejar, s'entornen cap a caseta, per sortir de tant en tant, ara un parell, ara un altre, si és que se'ls presenta el cas. Només resten les músiques, que no paren de tocar en les cent festes majors que es vénen escalonant els llargs dies de l'estiu, per la muntanya i el pla, on alegroies escampen la bogeria del ball. Processons que aneu per fora, amb la vostra joia gran, sou el goig i l'alegria del qui us pot contemplar. Processons que aneu per dintre, rosegant sense descansar, són el cocó i la tristesa de la pobra humanitat!

FLOK



LA FAMOSA FALSIFICACIO

—Un bitllet de 100 demanes? Si que és estrany!
—Per què?
—Perquè ningú no els vol.

"Zarathustra" a Girona

"Zarathustra" anava amb el cap descobert i tot despeninat. El seu cabell era ros, llarg, espès i rebel, M'hi vaig fixar bé. Tot un cap d'apòstol hirsut. Anava abillat amb trajo de vellut i calçava espadenyes, tenyides de color d'argila, pel treball de la terra, i sense mitjons. Els gafarrons, els pinsans, les cardines, els verdums, els rossinyols i altres classes de petits ocells, cantaven i rellavaven que era un goig. La verdor cobria els camps, els marges, els munts i els arbres. La fronda s'atapeïa. Es que estàvem en plena eflorescència i eclòsió primaverenca. El dia era meravellós, nítid i pur, com els estels. Al cel no hi havia cap núvol que tapés la majestat mirifiscent, intangible i bella del rei de la llum, Febo. Les granotes i els orfeons batracis, cantaven a chor per les basses i els reguerots. Els grills també es feien oír. Qui no contempla embadalit, cada any, les formoses belleses que ens proporciona la Natura, amb la primavera? Són moments que no s'obliden. "Zarathustra" sota la copa ombrívola d'un pi, damunt del marge, no es va donar compte de la seva presència. Vaig passar desapercebut pel seu davant. Al cap de poc temps, mitjançant un amic, vaig sortir de dubtes i em vaig fer amic d'ell. Es un ciutadà del món, nascut a França. Es diu Marcel Armand. No té déu, pàtria ni amo. Uns parents, propietaris de la masia, havent perdut l'únic fill que els quedava, l'enviaren a cercar per a portar el pes de la casa. Aquí el tenim, creant les terres i ajudant-los en tot i per tot, bondadosa i humanament. Fa una vida rigorosament vegetariana. No fuma, ni beu altra cosa que aigua. Un jorn va ensenyar-me el seu estatge, modest i humil. Les parets de l'habitació que li serveix d'escriptori i que té habilitada per a biblioteca, estan ornades de retrats dels més grans homes que hi ha hagut en la vanguardia del pensament, en el món. El primer que es veu, en entrar, a la dreta, és el del lleó Bakunin. Tot seguit, el pelut Ibsen, en Reclus, En Max Stirner, el germànic de bronze; el príncep roig Pere Kropotkin; el polític de la Consciència, Pi i Margall; En Proudhon, En Carles Marx, l'hipocondríac i rabios Carlyle; l'Emerson, En Jordi Brandès, etc., etc.

I una selecta col·lecció de llibres i altres coses importants d'art. Aviat se n'entornarà a París, tan prompte com el vingui a substituir un seu parent. Aquí no vol romandre. S'hi oïega. Sempre que el veig, em diu: —Company, el millor amic i camarada quan no n'hi han d'aquests, és el llibre. Jo estic amb ell. El dia que marxí, ho sentiré molt. Es un plaer poder discutir amb aquest entusiasta "Zarathustra", en l'època de crisi d'homes que atressem. Homes, com ell, pocs, poquets. "Zarathustra", t'abraça

PERE SERRA

Le ssabates noves

Mossèn Genís havia promès que li regalaria, a la seva majordona, un parell de sabates. Ve el sant de la majordona i mossèn Genís no té més remei que complir la seva promesa. Quatre "naps" li han costat a mossèn Genís les sabates que porta a la seva serventa. El sant home pensa en el molt contenta que a aquesta farà amb el present. Arriba a casa i crida a la interessada. Cap contestació. Puja dalt, es dirigeix al menjador, mira la cuina, va al galliner i emloc troba a qui cerca. Potser és a l'hort. Guaita per la finestra i, en efecte, allí està la bona dona roncant sota un magraner. —Noia—li diu llavors el capellà—, no sé perquè em fas comprar sabates. Amb aquesta feina no en gastaràs gaires.

MAR ENDINS

Hem pujat al vaixell pesquer un grapat d'amics. La nit negra com una sotana, com una mina de carbó, ens envolta, i en els seus abims ens enterra un moment. La nau, amb el ventre ple de soroll, com una capsa de trons, amb el motor encès mossegant-li els budells, escapa del port i fuig mar endins. El far de Montjuich parpalleja com un monstre desvetllat, com Ciclop a qui no deixessin dormir els mosquits. La lluna s'aixeca mandrosa i ensopida.

DIEGO RAMÓN

EL PRESENT NUMERO

HA ESTAT VISAT PER LA

CENSURA GOVERNATIVA

M. TURÓ

Necessitat urgent d'una revolució espiritual

Es en extrem necessària, entre els humans, una gran revolució. Però, aquesta revolució, no ha d'ésser d'aquestes fraticides, d'aquestes que emplen els carrers de sang germana i no donen cap fruit positiu; no. Ha d'ésser una revolució de cervells, quieta, sense violències de cap mena.

El seu camp d'acció ha d'ésser l'interior de cada individu. Avui, el cervell de la generalitat és un gresol, on s'hi fon una barreja de coses, de les quals no pot sortir-ne res de bo.

En aquest gresol hi bullen solament gèneres de molt diferents qualitats, i això fa que el resultat sigui estèril. Els components principals en ebullició són la boxa, la guitzia, els braus, el "black-bottom", el "Bananas-slide", els cabells arranjats, l'egoisme, la hipocresia, l'odi i molts d'altres, els quals són tots fills de la ignorància.

Es possible, doncs, que essent els susdits components de pessima classe pugui sortir quiscuna cosa bona de la seva fusió?

No. De cap manera. Mai d'una cosa dolenta podrà sortir-ne una de bona, i per això, la societat d'avui viu una vida de rancúnies i sofriments, producte d'aquesta barreja insociable dels elements que la formen.

Per això, és de tota urgència, és necessària una revolució, que netegi ben net tota aquesta pila d'infectes idees, a fi de que s'hi puguin arrelar i enfortir gradual i paulatinament idees noves, assadollades totes elles d'amor, de pau, de llibertat i d'harmonia, les quals, amb el poder de llur força abassegadora, faran d'aquest terrenal infern humà, un lloc alegre, amorós i encisador, on, en comptes de patir, serà un goig el viure-hi.

Aquesta revolució deu ésser general, malgrat de què en ella ha de participar-hi tota la col·lectivitat.

La forma més eficaç de fer-la cadascú, és la d'agafar com a espill, a homes com En Víctor Hugo, En Zola i tants d'altres, models d'honoradesa i de justícia, i aprofitar els moments que miserablement es perden al café, imitant-los tot el possible. I llavors, armats amb la llum que als vostres intel·lectes haurà entrat, veurem com anirà desenrotllant-se lleugerament la revolució desitjada; única que pot lluitar els humans d'aquest abominable infern en què vivim.

UN TROS DE PAPER.

LO BORT DEGRACIAT.

DE LAS CULPAS DE LAS PARES LOS FILLOS NO VAN REPRUVATS. NOVELA DE COSTUMES PER D. RICARDO DE GUZMAN.

Eran tres quarts de vuit. Queyan quatre gotes. Feva un fred de aló mes. Hi havia una miseria espantosa. Se parlava del cop. Entre mitx de tot això se sentí el grinyol de una coriola. Ja son les vuit. Al veure de un quart se veu pujar majestuosament una galleta, que sortint de lo entresuelo, se detura en lo quint pis. No estranyin que la casa tinga cinc pisos y entresuelo, puig que es propietat de un rejidor. Una ma blanca, petita y grasoneta, va apoderarse de un paperet que hi havia en la galleta. Ja está serc. Ja fa lluna. Ja hi ha prou claror per poder lleigir lo paperet sense necessitat de encendrer llum, y de consegüent que ningú de la casa n' hagi casament. Una vegada la carta en son poder esqueixa precipitadament lo sobre, plena d' impaciencia, com presentint lo seu contingut. Un nuvol que passa per davant de la lluna li priva de satisfer la seva curiositat. Después d' aqueix nuvol no passa un altre. Después un altre. Y un altre. Y un altre. Al passar lo primer nuvol, se convertí en desitg la coriola. En impaciencia lo desitg al passar lo segon. La impaciencia se torná frenesí al passar lo tercer. Aqueix en deliri al passar lo quart. Y finalment, en desesperació al passar lo quint. Aquest era un nuvol gros que no se acababa may. Solament servia de calmant a la desesperació de la nostra heroina, ja esperansa de que aquest nuvol era lo últim. Ja acaba de passar lo nuvol. Aixó qualsevol ho podia veurer sense necessitat de mirar lo cel. Estava pintat en los ulls de la minyona. Lo nuvol ja ha passat enterament. Apesar de aixó no hi ha claror. Sembla que la lluna no ha volgut ser cómplice de lo crim que se anava a cometre. (Se continuará.)

CANTARELLAS.

I. Un amor es com bandera Cap allí about va l vent s'en va: Lo meo es com pom de escala Per'ndree l'ban de robar. II. Sempre m' vené, ma dolça amia, Que si t' vull que si no t' vull, Que per quant penso casarme... Caramal! Cuidat de tu. III. Ja se que ton pare t' punxa; Ja se que demati y tarde Te diré m' donguia la cosa... T' en guardaras de locarme! IV. Deixat dir cosa, a ton pare Que si tu m' estabas de Viarem com lo peix a l' aigua Te fent coillias, jo... res. V. A mi m' dius que so variable, A mi m' dius que so inconstant Y encara dech aquell bano Que t' vaig comprar fa cinq anys. VI. Adeu, adeu vida meva Ay! m' en tinc de anar per foras! Perque hi estrenat botinas Y m' sembla que s' en nubola.

Un viscat va anar a refrendar lo passeport per anar a Uchaltzaguina. Lo comisari trovantse apurat per posar aquet nom tan entresusat, li digué: —No li seria lo mateix anar a qualsevol altre puestro?

—(Seb que lo Celestino ha quebrair —Ja fa temps que te hi pronosticava: figuris que era una familia que feya pesebre cada any, cada festa menjavan ja de pesch, tots los dias tiravan pilota a l'olla y feyan refer los matalassos cada tres mesos

—Senyors de la iglesia de Sta. Maria, volen fer lo favor de dirnos quant acabarán las seras disputas? Jiu te hi diuch que si hi ha un tip! De la manera ab que prenen aquestas cosas ab tant empenyo ja s' coneix que no tenen accions de cap societat de credit.

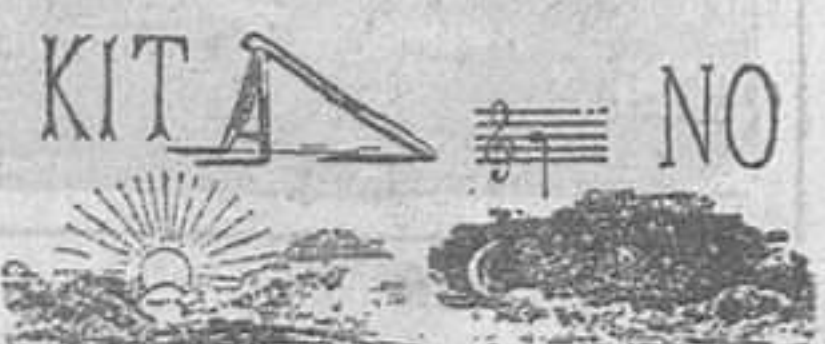
XARADA.

Tinch molta prima y sereno de poder tenir un bot que es cosa que molt m' agrada, com agrada a tot presos Molla tercera y sereno de segur passaré jo si no lagro l' meu desig avans de deixar lo moo, mes penso que feya y fa, que m' perseguix a mi molt, no voldré que lograr pugui

Solució a la xarada anterior

Solució al geroglífich anterior

GEROGLIFICH



La solució s' dará en lo número que vé.

E. R. Casfiro Miralles.

Barcelona. Imprenta de Lluís Tasso carrer del Arch del Teatre, entre ls n.ºs. 21 y 23.

ANY II.—NUMERO 55.

BARCELONA.

DIUMENES 10 JUNY 1866.

ADMINISTRACIO Y REDACCIO.

Carrer del Arch del Teatre, entre ls n.ºs. 21 y 23.

PUNTS DE SUSCRIPCIO.

LIBRERIA ESPANYOLA

I. LOPEZ, EDITOR.

Carrer Jaip, 36, y Ramblé del Sig. 20

BARCELONA.



PREU DE SUSCRIPCIO.

BARCELONA, 4 reb.

FORA DE BARCELONA

Trimestre, 12 reb.

SURTIRÁ UN COP CADA SEMMANA.

(50 Cops vol.)

LA SUSCRIPCIO COMENÇA SEMPRE

lo 1.º de cada mes.

UN TROS DE PAPER.

Advertencia.

Recordem als nostres suscriptors de fora de Barcelona que encara no han saldat la factura, que fassin lo favor de enviar lo seu import en sellos, puig aixó de tenir lo periódich de franq potria crémar a los demés suscriptors y com los hi estém molt agrehitis, no voldriam disgustarlos per cap estil. Com que ja ho saben. Direcció y Administració: Un tros de paper, impremta de D. Lluís Tasso.

TRADICIONS DE CORPUS.

Qui no ha vist lo trajo de la Sra. Mónica lo dia del dijous de Corpus, no pot concebir propiament lo que es una muller atrafegada. Be sap ella lo que es malar tossio, asiell en lo dur transit del part a la sua filla, fer bogada de tres semanas, y altres cosas que ab just titol preocupan a una dona de casa sua; pero, amicha-meus, fer de ajuda de camara a lo senyor Badó lo dia del Corpus, vames, ni ha per algo mes de una dona, inclusa la Sra. Mónica, que val per varis.

Lo Senyor Badó, que desde sos primers abris te per costum acompanyar tots los anys la bandera de ls borjones, dona a lo acte, sequeu a primera vista, tota la importancia que ell se requereix.

Vull dirias antes ja no pensa ab altre cosa, y la profesó es objecte de tots los calculs y ambicions de la honorada familia. Volem veurer a lo senyor Badó trist y mal humorat? Bastará que caignin gotas alguns dias antes de Corpus. Llavors pas bonas entenas en lo terrat, mirant las suboladas y consultant calendaris: a cada raig de sol se li omplia lo cor de esperansas; a cada llevantada se torna groch y s' posa frenetich, com si rebés la noticia de la quiebra de un corresponal.

La nit de l' dimecres a lo dijous es lo nit de Waterloo per nostre bon home: cada cargo de verdura li sembla un tro, y cent vegadas li dona un susto la veu del sereno, puig de continue somia ad lo terrible: maldado... Desgraciad de lo senyor Badó, si l' amo de la casa, que viu al primer pis, ha llugat la terrible occurrencia de deixar obert lo port de Corpus, si el efecte de un esperit maligne que se haze proposat aigualir la festa de aqueix honorat boriol, per qui encare las Pascuas de Nadal imposon lo deber de regular lipis y rabas a los seus parroquians.

L' auba posa fi a la mortal angúnia de lo Senyor Badó. Lo dia es clar, seré, esplendent, tan bon dia com puga desaltir lo home mes professioné. Tothom se lleva depress, la familia en incorporació se va a oír missa primera, per no tenir que destorbarse luego, y de retorn se compran alguns comestibles de los que s' guisan ab poch temps, pués la senyora Mónica tindrà altres feinas a fer, mes interessants que escumar l' olla y voidar los carbassons per fer relleus.

De tornada a casa la bona muller examina la canjia de tela, la ensenya a lo senyor Badó, que no troba lo coll proo emmidoat, y mentres remedia aqueixa falta, nostre heroe va en busca de la cala y lo quant vell ab que s' frega la llumenera, y llimpia que llimpia lo rellotje y la cadena de plata. Tot seguit las empreñ ab las sabates, que gracias a un poch de sutja ab vintge, un xich de escupina y varias alenadas que espallarian de pit a un toro, prenen un cert color de als de mosca, casi be lluent. Acabat se las empreña, y encara que per lo reservadas no conseguix ficarlas per de prome, se convens de que arribada la hora, ho conseguix en meos de un quart y mitx.

Ja ha repaus lo bentall de palma ab penjarellas de cocó

lluis, y mentres la senyora Mónica frega ab aigüantient ls grasses de lo geol, lo seu marit ensenya lo pas, serrintse de un manach d' escombra, que per de prompte fa de acha.

Falta encara comprar aquet apendice y fer la barba de lo senyor Badó. Surt de casa, se dirigeix a la confiteria del canó, escull, repassa y sospesa un acha, lo maleix que podria escullir, repassar y sospesa lo gall; concerta lo que ne abonarà de la refús, consulta la manera de degotar menos cera; y ab molt misteri compra tres onzas de caramels, ab los quals pensa fer una frandoulla a la Sra. Mónica y a la familia de la casa abont está convidada per veurer passar la profesó. En la barberia se impacienta per lo temps que li fan perdre; y quant conseguix que hi arribi el torn, dia a cada moment al qui l' s'afia:

—Vegi de ferbo be, que tinc de anar a la profesó; no hi plany bola, que tinc de anar a la profesó; cuidad ab los tallis, que tinc de anar a la profesó...

De aqueixa manera conseguix popularisar de avans la sua presència en las solenas como religioso acto.

Torna a casa, dia a la doña que t' pentini, y... que te quiero ver escopeta.

Lo cap del senyor Badó es un camp de blat segat de poch; lo bon home sua de angúnia; la dona sua de fatiga; lo xicot sua de pensar que a ell li pot succehir altre tant si sa mare se empenya en posarlo decent.

A la fi, los tres se donan per venuts: lo cap del senyor Badó pertencen a la tres de ls indomables. Te en lo punt mes alt cert plometet, que demana la paraula y pica de peu contra tots los escarpados de la historia.

Ana de dinar va a la casa del germ. examina la bandera, preguina a lo andador si se li noticia de que curu hagi presidit alguna aleració, s' informa de si lo gobernador preferirá lo Ajuntament, de cuanto pajes portará lo senyor biabe, de las penas que te enajadas la musica de

MIRADES A FORA DE CASA



De la guerra europea 1914-1918 algú en digué la Gran Guerra. Heus ací l'única grandesa que tingué: el desfigurar i mutilar un grapat d'homes!



A Itàlia han aixecat un monument a Sant Francesc d'Assís. Mentre el Sant predicava la humilitat i la pobresa...



ALDOVE

En aquesta bonica vila hi ha un alcalde que es preocupa molt de la incredulitat dels seus veïns.

L'altre dia, en la societat recreativa de dita vila, anomenada "Dalia del Jardín", el president va atropellar a un soci fundador de l'esmentada societat.

Després aquest soci en donà compte a l'alcalde, dient-li el que li havia ocorregut.

L'alcalde li va contestar: —Jo ja ho veig que és vostra la raó; però amb vosaltres hi tinc un ressentiment i, per tant, jo res hi puc fer-vos.

Posteriorment, aquest individu acudí al senyor governador de la província, explicant-li el que havia passat en la societat de marres. El governador jutjà severament als insultadors.

Però l'alcalde li respongué: —D'aquest individu que ha anat amb la queixa, no cal que en faci cas, perquè és el més ofenedor de la vila. A més, és subscriptor de LA CAMPANA DE GRACIA.

I afegí tot el més dolent que li vingué a la boca.

JOAN BLANCH

Estem enconstipats

No tenim ganes d'enraonar. No pas perquè siguem homes callats i respectuosos. Res d'això. Per a nosaltres no hi han gaires coses respectables. Solament ho són les que ho són indiscutiblement.

No tenim ganes d'enraonar perquè no volem mperdre el temps, perquè no se'ns oiria prou de lluny; perquè estem afoñics i no ens entendríem gairebé. Esperem temps millors, dies menys núvols. Quan passi el fred i l'enrogallament se'ns curi, ja ens oirà tothom. No hi ha mal ni bé que cent anys duri, i el nostre no serà pas una excepció.

Que més voldrien els habitants de l'Arcàdia! El dia que sabessin que havíem emmudit per a sempre, engegarien un "Te Deum" entusiàstic.

D. R.



Un altre vol: el de l'italià Pinedo. Però aquest ens sembla un volet: no un vol. O un "vol" en francès. L'hem tingut a Barcelona a aquest italià amic de Mussolini. No li agraim la visita.

A Barcelona hi ha hagut un home que ha ballat duescentes quaranta hores seguides. Aquest home empeltat de baldufa, no podria emprar millor el temps?

Ens manquen homes que sàpiguen fer quelcom més que ballar!

Els feixistes—pobrets! — han tirotejat un tren francès.

Quan els hi tallaran les orelles a aquestes mones negres? Ja és hora de que se'ls escarmentí!

I ara que parlem dels feixistes... Diuen que Itàlia es retira de la Societat de Nacions.

Fa bé. Itàlia, amb camisa negra, no és una nació: és un enterrament.

Ha passat Corpus, una de les festes majors del clero.

I el poble fent els gegants!

S'està perseguint amb una activitat, digna de tota lloança, la venda de cocaïna.

Ho trobem molt bé. Però a Barcelona hi ha una altra epidèmia: la de la usura. Barcelona està plena d'usurers que xuclen d'una manera infame la sang del pobre.

Demanem per a aquesta gentussa l'aplicació de la llei més forta.

A Rússia sembla que es fa la llesca a tots els que conspiren contra la seguretat de l'Estat.

Això indigna molt la gent d'aquí. Es veu que els russos no tenen dret a defensar-se.

A París, Lleó Daudet, monàrquic i ximple, ha promogut un escàndol que ha causat vint-i-sis ferits.

No es volia entregar a la policia, el pobre home!

Però els bombers l'empaitaren amb les mànegues i es rendí. Li feia més por l'aigua que les bales. El senyor Lleó Daudet és un heroi!

S'ha descobert que hi han bitllets de 100 pessetes falsos.

Però que n'hi phavien de bons? Nosaltres n'ignorem l'existència!

Han posat el nom d'En Luca de Tena a una plaça pública.

Es clar: pública havia d'ésser. Però nosaltres toquem ferro!

En 13.537 pessetes mensuals ha estat adjudicat el quiosc de Canaletes.

Això sí que és una mina. Una mina de "calderilla".

Els soviets han executat a dotze espies com a represàlia per l'assassinat de Voikof.

Molt trist l'espectacle de Moscou, però no menys sensible l'atemptat de Varsòvia, que n'ha estat la causa.

Hom celebrà a l'Audiència el judici contra el sometenista Casanovas, que assassinà els obrers Gil i Sarrate, que treballaven a la fàbrica "La Joaquina".

El jove advocat senyor Pujol i Font, que actuava d'acusador privat en substitució d'Abel Vil·la, assolí un gran triomf.

S'ha descobert una formidable falsificació de bitllets de 100 pessetes.

En tenen vostès cap? Doncs, no s'hi amoïnïn.

A propòsit del pànic produït a Madrid per aquesta falsificació, diu un periòdic que a Barcelona hi ha gran serenitat.

Ja ho crec. El que no hi ha són bitllets de 100 pessetes.

Aquest francès que feia més d'una setmana que ballava, ja s'ha parat.

Bé. I ara què en farem d'aquest senyor que sap ballar deu dies sense aturar-se?

El concedem amb la Legió d'Honor? El declarem monument nacional?

La "Societat Protectora d'Animals i Plantes" ha donat un miting.

Que protegeixin les plantes i els animals, però que es recordin també de nosaltres.

Impremta La Campana, Olm, 8, Barcelona

UN TROS DE PAPER.

LOS RECORDS DE LA INFANTESA.

BALADA.

Jo n'estic una marxa justimada del meu cor? que ó bé m'adaba una muntanya per aconsejar mon pler; ó ab cullereta de plata cullerades mam dol.

¡Los records de la infantesa se son molt dolos records!

Meu gran ja, una mayadora, a qui foto deya jo, si ab un sabret de pega no sponolaba mon pler, una pipa de carmel·lo comprava i la dava al noi.

¡Los records de la infantesa se son molt dolos records!

La airventa, que tenia per subí un tambor major, me duya a cal augurar a comprar los macarrons, y al fedri faya dar sempre algun confiet po' l'noy.

¡Los records de la infantesa se son molt dolos records!

Tingui una avial... ¡y pobre avial! la boba li digui jo: cada any pe' li floya me posava la sabateta al baloi y per Pasqua m'dava mona.

¡Los records de la infantesa se son molt dolos records!

Siempre que venia l'avi deya condites pe' l'noy; me doná cada any la palma fies que ja sigui grandot, y encara jo entrar no l'veja, ja deya: —bobo un bobé.

¡Los records de la infantesa se son molt dolos records!

May per casa la sucrera estava segura en loch; legia sola corpiollor, ho lleminaba tot y llepaba los papers about hi hagues estal dols.

¡Los records de la infantesa se son molt dolos records!

¡Si m'haguessen vist lo dia, dia de la Concepció, ab la paperina al cap, de las neulas, y tot jo collafarnat de la goma de lo sucre de lo dolal!

¡Los records de la infantesa se son molt dolos records!

Ara ja l' dols no m'agrada, ara no m'agrada l' dols. ¡Fins mos somnis son amarrats porque passo ara en lo mont!

¡Los records de la infantesa se son molt dolos records!

¡Los records de la infantesa se son molt dolos records!

¡Los records de la infantesa se son molt dolos records!

¡Los records de la infantesa se son molt dolos records!

¡Los records de la infantesa se son molt dolos records!

¡Los records de la infantesa se son molt dolos records!

¡Los records de la infantesa se son molt dolos records!

¡Los records de la infantesa se son molt dolos records!

¡Los records de la infantesa se son molt dolos records!

LO AMERICANO

La marxa civilidadora dels stigles ha borrat ab la grand olivt una infinitat de tipos que ja han passat a ser ab tres tantis quadros de la galeria historica, que era consecuencia natural de costum y preocupacion, que ara, ab prou feina podem comprender, y sobre las quals la rima del moa, la opinit pública, ha donat ja lo seu fallo. En cam la nostra época ha creat nous tipos ab los que nos topim tot lo dia, que son tan dignes de estudi com polian s' los antics, y que si no 'ns fan tant efecto es per lo molt familiarisats que ab ella estom. Si fos possible fer resuscitar un difunt del sigle passat, trovaria tan ridicol a lo opinit de perquerar de avuy, preleccions y entomoloido, portant cabellera ocasionalment abullada y ab la denta al mitó, sempre despenat y sempre passantse la punta, capillo de criadas y jugador de dominó; com nosaltres trovariam original a lo barber del seu temps, xarriero, curandero y qui tarriero.

Lo americano es un dels tipos de la nostre societat que sempre hem considerat digne de estudi. Tot sabem que lo americano, tot sabem a quins subjectes se aplica aquest nom. Lo americano es lo espanyol, y quasi podem dir la catala, que ha sortit de la Púnia y després de hab passat alguns anys en la Habana ha tornat a la seva terra ab una fortuna considerable. Aquells que allí no han tingut sort y han tornat malalts y sense diners no son americanos; aquells que son uns simples carregats de il·lusions y de fantasmes que may seria res. Establiria aquesta diferencia ocasionalment l'origen de lo americano.

Lo americano es fill de la seua y de pares pobres. Després de sortir de lo estudi del seu poble en lo que té apendre a llegir mal y a escriure pitjor, va entrar de mossos en un café y allí va completar la seva educació servint copas y marcats d'ovella al billar hasta la edat de setze anys. Lo seu oncle, home de bé y de una regular posició, foment que lo seu nebot allí sempre seria un murri, li dona cartas per los seus amichs de la Habana, li paga l'viatge, li fa fiansa per la quista y lo recomana a lo retró del barro.

Al principi de la seva estada en la Habana escriu cada quinze dies a la seva familia. Després cada mes, mes tard cada mita any, y per últim ja no escriu. Al·lavors es quant comença a fer fortuna: ha lograt reunir aquells primers dos mil duros que diuen que tant costan de reunir y de allavors endevant tot li sembla fàcil. Al cap de trenta anys de treballar molt, de no deixar res per vert y de tocar tots los pilos ha lograt reunir una fortuna, y allavors se recorda de la seva familia y de la seva patria. Realisa lo seu capital, pren letras sobre Londres y se embarca cap a Espanya. Quan arriba, lo seu poble està comogut per espay de vuit dies. Com saben que ha vingut ab molts diners, tots los del poble se apressuren a visitar-lo y fins la societat com li fa serena. Ell està molt content, lo amor propi satisfet y per prout lo seu agraiment fa fe una font per la vila y a cada un dels seus amichs los hi regala un cató de puros y un barret de jipijapa. Com l'home de tot se casa, al cap de sis mesos ja esta fastiguejat de la consideració pública y trova molt tota la vida de poble; basta lo embalat son, que es un embalat de primer ordre no l' fa feliç. Al·lavors se resol a venir a viure a Barcelona: fa una renada de mitj duro cada dia a la seva familia, paga la carrera de pilot a un seu germá, fa colorar una corona de sempre-viva en lo miral del seu nicot, y content y satisfet de si mateix se n' va a la capital de Catalunya.

Tots contentes a aquest senyor, y molts de nosaltres, lo saludem: quant va arribar a la Habana, era cecemí en lo seu poble per lo Pop de cal Tanc, ara se diu D. José Vinyals. Es un senyor de una cinquenta anys, curara que a represente als nics, perquè lo clima de la Habana dista pa molt lo catalana. Es home de estatura regular, usa abiat gras que magre, nas y llavis grossos, cara de color de café ab llet, ulls sorpresos y papilles curtes. Va vestit ab molt esmero, totas las prentas son de roba estrangera, porta millo d'orella de or ab el dit, una cadena de recordo molt llarga y grossa de lo que penjat una infinitat



— Mestre! aquesta pesseta es falsa
— Que volen que os digui? tota la semana que la estich fregant ab polvos de mirall y no ha pogut quedar mes bé

de peguinats de or y pedras fias, y per últim, grata camisa de batista ab una grossa agulla de diamant en lo pit. Com las mans son la cosa que mes se valen la ocupació que ha tingut lo seu d'any, generalment las amaga dintre de guants morats ó de color de argila. Es parroquí a l' caf. Jo las set portas y está escrit al Lloid.

En lo seu tracte generalment es amable y reservat; es molt amich de parlar en catala, encara que ho fa bastant malament, y per un regular juga molt bé al solo y a la manilla.

Si encara li dura lo desitj de guanyar diners, no fi emplear a lo seu corredor per sola mita al 18 per 100 ab garantia de obligacion, juga a la bola ab molta cautela y per últim se fa demorar director de alguna societat de credit. Si ja está satisfet ab lo que té, adquireix paper de l' Estat, compra una casa per viure en lo carrer de la Meró y en fi dos mes de noves en lo ensoque.

Lo americano té en lo seu interior dos sentiments que sempre están contraposats. Per una part com veu que es ric, té desitj de donarse ilustre y fer lo arroyo, y per altra part se mira molt un duro avans de gastar-lo perquè se recorda de lo molt que ha tingut de treballar per guanyarlo: Per un costat veureu que té una carretella y un parrell de eugas que no las té millor cap marqués, pero si el seguís los passos veureu que ell mateix se n' va a la llita a comprar lo blat de moro y las garrofas, que ab regalar

jar com lo primer-gitano, y fins espouca ab lo fons de la quadra. També veureu que lo seu pis está amoblal ab luto, pero la zilleria está cubierta ab fustes, y las sillaberas tenen a sobre una tira de coló retort de dos pans de ample per la qual sempre camina per no pastar la cal·lavia lo americano: detrás dels vidres hi han transparents pintats ab colors molt vius, y en la part de fora del baloi una gavia ab un lloro.